

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 17.03.1975 Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.1975 do: 31.10.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

19

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky

z 25. februára 1975

o sústave zdravotníckych zariadení

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovuje podľa § 33 ods. 2, § 42 ods. 1 a § 70 ods. 1 písm. c) zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu (ďalej len „zákon“):

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Sústavu zdravotníckych zariadení, ktoré poskytujú zdravotnícke služby, tvoria zariadenia hygienickej služby a zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti. Tieto zariadenia sa budujú podľa kategórií, typov a stupňov určených touto vyhláškou v rámci jednotnej siete zdravotníckych zariadení a plnia svoje úlohy v úzkej pracovnej a organizačnej nadväznosti tak, aby všetkým občanom boli poskytované dostupné, plynulé, pohotové a hodnotné zdravotnícke služby.

(2) Základom sústavy zdravotníckych zariadení sú územné a závodné zdravotnícke obvody, v ktorých sa poskytujú občanom obvodné služby. Pri poskytovaní týchto služieb v obvodných zdravotníckych strediskách a v poliklinikách prichádzajú chorí do prvého a najčastejšieho styku so zdravotníckymi zariadeniami a preto je nevyhnutné prednostne zabezpečovať ich rozvoj kádrovým a vecným vybavením.

§ 2

Zdravotnícke zariadenia sa v určenom rozsahu zúčastňujú na vedeckovýskumnej činnosti, na výučbe a výchove žiakov zdravotníckych škôl a poslucháčov lekárskeho fakult a farmaceutickej fakulty a plnia zverenú im úlohu pri ďalšom vzdelávaní pracovníkov v zdravotníctve. Zdravotnícke zariadenia určené Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo“) po dohode s Ministerstvom školstva Slovenskej socialistickej republiky na výučbu poslucháčov lekárskeho fakult alebo farmaceutickej fakulty sa označujú ako fakultné; týmto spôsobom určené oddelenia zdravotníckych zariadení sa označujú ako kliniky. Ako kliniky sa označujú aj výučbové základne Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov v Bratislave určené ministerstvom.

DRUHÁ ČASŤ

DRUHY A ÚLOHY ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ

1. oddiel

Hygienické stanice

§ 3

(1) Hygienické stanice plnia úlohy uvedené v § 34 zákona a vykonávajú aj určené vyšetrenia na účely liečebno-preventívnej starostlivosti.

(2) Hygienické stanice sa zriaďujú v dvoch typoch: v okresoch ako okresné hygienické stanice a v krajoch ako krajské hygienické stanice. Hygienické stanice v mestských obvodoch hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy a hygienická stanica v meste Košiciach majú postavenie okresných hygienických staníc. Hygienická stanica hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy má postavenie krajskej hygienickej stanice.

§ 4

(1) Okresné hygienické stanice vykonávajú pre potreby obyvateľstva okresu základné terénne vyšetrovania; laboratórne vyšetrovania a špecializované výkony vykonávajú v rozsahu určenom sieťou laboratórnych služieb v súlade s koncepciami odborov hygieny, epidemiológie a mikrobiológie a s perspektívnou sieťou zdravotníckych zariadení (§ 26).

(2) Okresné hygienické stanice sa podľa rozvoja priemyslu a poľnohospodárstva v jednotlivých okresoch zriaďujú v štyroch stupňoch:

- a) Okresná hygienická stanica I. stupňa nemá laboratóriá a člení sa na oddelenia podľa odborov hygieny a epidemiológie.
- b) Okresná hygienická stanica II. stupňa má spravidla odbor hygieny, odbor epidemiológie a odbor mikrobiológie, ktoré sa členia na oddelenia podľa odborov hygieny, epidemiológie a mikrobiológie; má základné mikrobiologické laboratórne vybavenie.
- c) Okresná hygienická stanica III. stupňa má odbor hygieny, odbor epidemiológie a odbor mikrobiológie a v okresoch s rozvinutým priemyslom aj odbor hygieny práce, ktoré sa členia na oddelenia podľa odborov hygieny, epidemiológie a mikrobiológie; má základné hygienické a mikrobiologické laboratórne vybavenie.
- d) Okresná hygienická stanica IV. stupňa má odbory hygieny, hygieny práce, epidemiológie a mikrobiológie, ktoré sa členia na oddelenia podľa odborov hygieny, epidemiológie a mikrobiológie a má základné i špeciálne laboratórne vybavenie.

(3) Odbory a oddelenia možno zlučovať.

§ 5

(1) Krajské hygienické stanice vykonávajú pre potreby obyvateľstva kraja zvlášť špecializované výkony, ktoré sa nemôžu zabezpečovať v okresných hygienických staniciach. Odborne vedú pracovníkov okresných hygienických staníc. Sústavne sa starajú v odbore svojej pôsobnosti o ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Riešia plánované vedeckovýskumné úlohy a zabezpečujú zavádzanie výsledkov vedy do praxe.

(2) Krajská hygienická stanica sa člení na:

- a) odbor hygieny s oddeleniami všeobecnej a komunálnej hygieny, hygieny výživy a predmetov bežného užívania, hygieny detí a dorastu a hygienických laboratórií;
- b) odbor hygieny práce s oddeleniami hygieny práce, fyziológie práce, hygieny žiarenia a s laboratóriom hygieny práce;
- c) odbor epidemiológie s oddelením epidemiológie a s oddelením dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie;

- d) odbor mikrobiológie s oddeleniami bakteriológie, imunológie, virológie a parazitológie;
- e) oddelenie organizačno-dokumentačné.

§ 6

(1) Na zabezpečenie užšie špecializovaných vyšetrení a iných výkonov možno podľa zásad určených ministerstvom zriaďovať v hygienických staniciach zvlášť špecializované laboratóriá¹⁾ a v jednotlivých oddeleniach hygienických staníc úseky.

(2) Vysunuté pracoviská, prípadne pobočky hygienických staníc v mestách mimo sídla staníc a vo veľkých závodoch možno zriaďovať so súhlasom ministerstva.

(3) Ministerstvo môže po prerokovaní s krajskými národnými výbormi (Národným výborom hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy) ustanoviť, že niektoré výkony majú vykonávať určené okresné alebo krajské hygienické stanice i pre iné okresy alebo kraje.

(4) Ak to vyžadujú osobitné potreby kraja alebo okresu, možno po predchádzajúcom kladnom vyjadrení ministerstva zriadiť v krajskej alebo okresnej hygienickej stanici ďalší odbor alebo oddelenie.

2. oddiel

Zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti

§ 7

Obvodné zdravotnícke strediská

(1) Územné obvodné zdravotnícke stredisko je určené na poskytovanie obvodných služieb obyvateľstvu územného obvodu alebo niekoľkých územných obvodov najmä na vidieku a v okrajových častiach mesta a pracujúcim závodov, ktoré sú v územnom obvode a nemajú inak zabezpečené obvodné služby. V tomto stredisku sa poskytujú služby územného obvodného lekára, obvodného detského lekára, ženského lekára a obvodného zubného lekára, prípadne dentistu, pokiaľ tieto služby nezabezpečuje priamo poliklinika.

(2) Závodné obvodné zdravotnícke stredisko je určené na poskytovanie obvodných služieb pracujúcim závodu, prípadne miestne oddelených častí závodu alebo niekoľkých miestne sústredených závodov, pokiaľ tieto služby nezabezpečuje priamo poliklinika.

(3) Pri obvodnom zdravotníckom stredisku sa môže zriadiť lekáreň alebo výdajňa liekov.

§ 8

Nemocnice s poliklinikou

(1) Nemocnice s poliklinikou sa zriaďujú v troch typoch (§ 9 až 11).

(2) Nemocnica s poliklinikou I. typu tvorí s nemocnicami s poliklinikou II. a III. typu jednotný funkčný celok umožňujúci poskytovanie komplexnej liečebno-preventívnej starostlivosti.

(3) Na nemocnicu s poliklinikou sa funkčne a organizačne napojujú obvodné zdravotnícke strediská, prípadne pôrodnice, pokiaľ sú v ich spádovom území zriadené. Funkčne sú na nemocnicu s poliklinikou napojené aj ďalšie polikliniky (§ 12) nachádzajúce sa v jej spádovom území.

(4) Na poskytovanie liečebno-preventívnej starostlivosti pracujúcim veľkých závodov, prípadne aj obyvateľom v určenom spádovom území sa zriaďujú závodné nemocnice s poliklinikou.

(5) Na poskytovanie špecializovanej liečebno-preventívnej starostlivosti o deti možno so súhlasom ministerstva zriadiť detskú nemocnicu s poliklinikou.

§ 9

Nemocnica s poliklinikou I. typu

(1) Nemocnica s poliklinikou I. typu poskytuje liečebno-preventívnu starostlivosť na spádovom území s počtom približne 50 000 obyvateľov. Obyvateľstvu tohto spádového územia poskytuje neodkladnú nemocničnú prvú pomoc, ústavnú starostlivosť o chorých s bežnými nekomplikovanými ochoreniami a doliečovanie chorých. V prípadoch potreby špecializovaného vyšetrenia alebo ošetrovania zabezpečuje rýchlu prepravu chorých na príslušné oddelenie nemocnice s poliklinikou vyššieho typu. Obyvateľstvu zdravotníckych obvodov spádového územia polikliniky poskytuje odborné ambulantné služby, obyvateľstvu zdravotníckych obvodov, ktorých sídlo je v poliklinike, poskytuje aj obvodné služby, pokiaľ ich nezabezpečujú ďalšie zariadenia ambulantnej starostlivosti v spádovom území.

(2) Nemocnica s poliklinikou I. typu sa člení na

- a) nemocnicu, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské a spravidla anestéziologicko-resuscitačné;
- b) polikliniku, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, stomatologické, tuberkulózy a respiračných chorôb, ušné-nosné-krčné, očné, kožné, posudkové;
- c) spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky: oddelenie klinickej biochémie, röntgenové, fyziatricko-rehabilitačné, prípadne prosektúru.

(3) Pri nemocnici s poliklinikou I. typu sa zriaďuje lekáreň.

§ 10

Nemocnica s poliklinikou II. typu

(1) Nemocnica s poliklinikou II. typu poskytuje na spádovom území s počtom spravidla do 200 000 obyvateľov špecializované služby, ktoré nepatria do úloh nemocníc s poliklinikou I. typu na tomto území. Na svojom užšom spádovom území plní aj úlohy nemocnice s poliklinikou I. typu.

(2) Nemocnica s poliklinikou II. typu sa člení na

- a) nemocnicu, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, kožné, ušné-nosné-krčné, očné, nervové, psychiatrické, anestéziologicko-resuscitačné; v súlade s perspektívnou sieťou zdravotníckych zariadení môže mať aj oddelenie infekčné, tuberkulózy a respiračných chorôb, ortopedické, urologické a rádioterapeutické;
- b) polikliniku, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, stomatologické, ušné-nosné-krčné, očné, tuberkulózy a respiračných chorôb, kožné, dorastové, ortopedické, nervové, psychiatrické, urologické, rádioterapeutické, telovýchovno-lekárske, posudkové, prípadne pracovného lekárstva;
- c) spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky: oddelenie klinickej biochémie, röntgenové, fyziatricko-rehabilitačné, hematologické a transfúzne, nukleárnej medicíny, patologicko-anatomické.

(3) V nemocnici s poliklinikou II. typu sa zriaďuje stanica rýchlej zdravotníckej pomoci.

(4) Pri nemocnici s poliklinikou II. typu sa zriaďuje lekáreň.

§ 11**Nemocnica s poliklinikou III. typu**

(1) Nemocnica s poliklinikou III. typu poskytuje na spádovom území s počtom spravidla 1 milión obyvateľov zvlášť špecializované služby, ktoré nepatria do úloh nemocnice s poliklinikou II. typu na tomto území. Vo svojom užšom spádovom území poskytuje aj nemocničnú starostlivosť, prípadne plní i ďalšie úlohy nemocníc s poliklinikou II. a I. typu. Zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov, rozvíja podľa schváleného plánu vedeckovýskumnú činnosť a zabezpečuje zavádzanie výsledkov vedy do praxe.

(2) Nemocnica s poliklinikou III. typu sa člení na

- a) nemocnicu, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, infekčné, tuberkulózy a respiračných chorôb, kožné, ušné-nosné-krčné, očné, stomatologické, nervové, psychiatrické, ortopedické, urologické, rádioterapeutické, anestéziologicko-resuscitačné, pracovného lekárstva;
- b) polikliniku, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, stomatologické, ušné-nosné-krčné, očné, tuberkulózy a respiračných chorôb, kožné, dorastové, ortopedické, nervové, psychiatrické, urologické, rádioterapeutické, pracovného lekárstva, lekárskej genetiky, telovýchovno-lekárske, posudkové;
- c) spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky: oddelenie klinickej biochémie, röntgenové, fyziatricko-rehabilitačné, protetické, hematologické a transfúzne, patologicko-anatomické, súdno-lekárske, nukleárnej medicíny, tkanivovú stanicu.

(3) V nemocnici s poliklinikou III. typu sa zriaďuje stanica rýchlej zdravotníckej pomoci.

(4) Pri nemocnici s poliklinikou III. typu sa zriaďuje lekárneň.

(5) Ministerstvo po prerokovaní s príslušnými národnými výbormi môže ustanoviť, ktoré vysoko špecializované služby budú určité nemocnice s poliklinikou III. typu zabezpečovať pre širšie spádové územie.

§ 12**Polikliniky**

(1) Územná poliklinika zriadená mimo nemocnice s poliklinikou poskytuje obyvateľstvu zdravotníckych obvodov spádového územia polikliniky odborné ambulantné služby a obyvateľstvu zdravotníckych obvodov, ktorých sídlo je v poliklinike, aj obvodné služby, pokiaľ ich nezabezpečujú ďalšie zariadenia ambulantnej starostlivosti. Člení sa spravidla ako poliklinika a vyšetrovacie a liečebné zložky nemocnice s poliklinikou I. typu.

(2) Závodná poliklinika poskytuje obvodné služby i ďalšie odborné ambulantné služby pracujúcim závodu alebo niekoľkých závodov, pre ktoré je zriadená.

(3) Na polikliniku sú funkčne i organizačne napojené obvodné zdravotnícke strediská nachádzajúce sa v jej spádovom území.

(4) Pri poliklinike sa zriaďuje lekárneň alebo výdajňa liekov.

Zriaďovanie oddelení a iných útvarov nemocnice s poliklinikou (polikliniky)**§ 13**

(1) Oddelenie nemocnice tvorí so zodpovedajúcim oddelením polikliniky celok riadený jedným vedúcim.

(2) Ako súčasť oddelení nemocnice sa podľa zásad diferencovanej liečebno-preventívnej starostlivosti zriaďujú jednotky intenzívnej starostlivosti a doliečovacie jednotky.

(3) V nemocnici s poliklinikou (v poliklinike) možno, pokiaľ sú pre to osobitné dôvody, zriaďovať aj iné oddelenia alebo iné útvary, než ktoré sú uvedené v § 9 až 11. Takéto a iné odchýlky možno však vykonávať iba v súlade s koncepciami odborov liečebno-preventívnej starostlivosti (§ 26) po vyjadrení krajského národného výboru (Národného výboru hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy); v ostatných prípadoch so súhlasom ministerstva.

§ 14

Veľkosť oddelení a iných útvarov nemocnice s poliklinikou (polikliniky) sa určuje podľa potrieb vymedzeného spádového územia a jednotlivých odborov liečebno-preventívnej starostlivosti tak, aby zaručovala účelné využitie pracovných kolektívov a vecného vybavenia.

Odborné liečebné ústavy

§ 15

(1) Odborné liečebné ústavy plnia úlohy určené v § 36 zákona podľa koncepcií jednotlivých odborov liečebno-preventívnej starostlivosti (§ 26). Spádové územie odborných liečebných ústavov podľa ich povahy, významu a umiestnenia zahŕňa spravidla viac okresov alebo krajov.

(2) Odborné liečebné ústavy sa podľa určeného odborného zamerania a veľkosti môžu členiť na oddelenia, prípadne na iné útvary.

§ 16

(1) Liečebne pre dlhodobé chorých sú určené na poskytovanie špecializovanej ústavnej starostlivosti zameranej predovšetkým na odbornú ošetrovateľskú a rehabilitačnú starostlivosť o osoby trpiace dlhotrvajúcimi chorobami.

(2) Liečebne tuberkulózy a respiračných chorôb sú určené pre chorých na pľúcnu alebo mimopľúcnu tuberkulózu a respiračné choroby, pokiaľ ich stav vyžaduje dlhodobú ústavnú starostlivosť.

(3) Psychiatrické liečebne sú určené pre osoby postihnuté duševnými poruchami, ktoré potrebujú špecializovanú ústavnú starostlivosť, prípadne ktorým sa uložilo povinné liečenie.

(4) Rehabilitačné ústavy sú určené na poskytovanie špecializovanej ústavnej rehabilitačnej starostlivosti chorým s určenými poruchami hybnosti, prípadne poruchami iných funkcií.

(5) Špecializovanú ústavnú starostlivosť poskytujú aj onkologické ústavy, príp. ďalšie odborné liečebné ústavy zriadené podľa potrieb rozvoja liečebno-preventívnej starostlivosti.

§ 17

(1) Kúpeľné liečebne poskytujú chorým špeciálne zameranú ústavnú kúpeľnú starostlivosť nadväzujúcu na starostlivosť poskytovanú v iných zariadeniach liečebno-preventívnej starostlivosti, pri ktorej sa využívajú predovšetkým prírodné liečivé zdroje alebo klimatické podmienky. Podľa liečivých účinkov prírodných zdrojov alebo klimatických podmienok priaznivých pre liečbu sú spravidla špecializované na jeden alebo viac odborov pre indikované skupiny chorôb. Kúpeľné liečebne môžu poskytovať aj ambulatnú kúpeľnú starostlivosť. Ak kúpeľná liečebňa poskytuje odbornú starostlivosť v niekoľkých odboroch alebo ak je to účelné vzhľadom na veľkosť

liečebne, môže sa členiť na oddelenia. Kúpeľné liečebne zabezpečujú aj potrebné stravovanie a kultúrno-výchovné služby.

(2) Kúpeľná starostlivosť o deti sa poskytuje v kúpeľných liečebniach špecializovaných podľa určených indikácií.

(3) Kúpeľné zariadenie určené na poskytovanie ambulantných služieb chorým a prípadne i na poskytovanie niektorých ďalších odborných služieb v kúpeľoch počas kúpeľného liečenia sa označuje ako kúpeľná poliklinika. Môže tiež poskytovať niektoré ambulantné služby obyvateľstvu v mieste a blízkom okolí.

(4) Kúpeľné liečebne, kúpeľné polikliniky a ďalšie spoločné pomocné a vedľajšie kúpeľné zariadenia tvoria prírodné liečebné kúpele, ktoré sú začlenené do kúpeľných organizácií.

§ 18

Ozdravovne pre deti, dorast a pre dospelých sú zdravotnícke zariadenia, v ktorých sa osobám v rekonvalescencii alebo ohrozeným na zdraví poskytuje pod lekárske dozorom a vedením odborná ústavná starostlivosť pri dodržiavaní potrebnej životosprávy, spravidla s využitím klimatických podmienok.

§ 19

(1) Nočné sanatóriá sú závodné zdravotnícke zariadenia, v ktorých sa pracujúcim s ohrozeným alebo narušeným zdravím, ale schopným práce umožňuje mimo pracovného času dodržiavať náležitú životosprávu a poskytuje sa potrebné ošetrovanie a liečenie. Nočné sanatóriá sa môžu zriaďovať aj ako zdravotnícke zariadenia územné, prípadne spoločné.

(2) Denné sanatóriá ako osobitný druh liečební poskytujú osobám s narušeným zdravím potrebné ošetrovanie a liečenie s možnosťou dodržiavať nevyhnutnú životosprávu; deťom a mladistvým poskytujú aj výchovnú starostlivosť a výučbu. Zriaďujú sa v súlade s koncepciami odborov liečebno-preventívnej starostlivosti.

§ 20

Zariadenia lekárenskej služby

(1) Na plnenie úloh uvedených v § 37 zákona sa zriaďujú lekárne troch typov a ďalšie zariadenia lekárenskej služby. Tieto zariadenia zabezpečujú prípravu, výdaj a kontrolu liečiv a zdravotníckych potrieb v úzkej spolupráci s ostatnými zariadeniami liečebno-preventívnej starostlivosti, prípadne veterinárnej služby.

(2) Lekárne I. typu zabezpečujú prípravu a výdaj liekov a zdravotníckych potrieb predovšetkým na účely obvodných služieb na území s počtom približne 10 000 až 30 000 obyvateľov. Lekárne II. typu zabezpečujú takéto služby v rozsahu potrebnom pre obvodné služby a ostatné odborné služby nemocnice s poliklinikou I. typu, prípadne len polikliniky. Lekárne III. typu zabezpečujú v plnom rozsahu zvlášť špecializované služby potrebné pre celú ambulantnú a ústavnú starostlivosť.

(3) Pre potreby veterinárnej služby a poľnohospodárstva zabezpečujú lekárne, ktoré určí okresný národný výbor, služby v rozsahu rozšíreného alebo úplného sortimentu veterinárnych liečiv.

(4) Ako ďalšie zariadenia lekárenskej služby sa podľa potreby zriaďujú:

- a) výdajne zdravotníckych potrieb,
- b) výdajne liečivých rastlín,
- c) sklady zdravotníckeho materiálu,

- d) výrobné liečiv,
- e) výrobné infúzných roztokov.

(5) Ako vysunuté pracoviská lekární sa podľa potreby môžu zriadiť výdajne liekov v zariadeniach ústavnej, prípadne aj ambulantnej starostlivosti vo veľkých závodoch a v miestach so sťaženou dostupnosťou.

(6) Laboratórium pre kontrolu liečiv kontroluje liečivá pre lekárenskú službu, organizácie na zásobovanie liečivami a inými zdravotníckymi potrebami, prípadne pre ďalšie určené zdravotnícke organizácie, spravidla na území kraja.

3. oddiel

Osobitné detské zariadenia

§ 21

(1) Dojčenské ústavy poskytujú ústavnú starostlivosť (včítane výchovnej starostlivosti) deťom spravidla vo veku do jedného roka, ktorých vývoj je ohrozený zdravotným stavom alebo nevhodným domácim prostredím.

(2) Detské domovy poskytujú ústavnú starostlivosť (včítane výchovnej starostlivosti) deťom spravidla vo veku od jedného do troch rokov, o ktoré sa nemá kto starať, alebo ktorým nemožno zo zdravotných alebo sociálnych dôvodov zabezpečiť starostlivosť vo vlastnej rodine, prípade náhradnú rodinnú starostlivosť.

(3) Dojčenský ústav a detský domov možno spojiť do spoločného zariadenia ako detský domov pre deti do troch rokov.

§ 22

(1) V jasliach sa poskytuje starostlivosť o všestranný rozvoj zdravých detí spravidla vo veku do troch rokov; nadväzuje na starostlivosť o deti v rodine a dopĺňa ju. Úlohou jaslí je pomôcť rodinám v starostlivosti o deti a umožniť matkám zapojenie sa do práce a účasť vo verejnom živote.

(2) Podľa času prevádzky sa jasle zriaďujú s dennou, prípadne týždennou, výnimočne s nepretržitou prevádzkou.

(3) Závodné jasle sa zriaďujú predovšetkým pre starostlivosť o deti rodičov alebo iných osôb, ktoré majú deti v starostlivosti a pracujú v závode, družstevné jasle predovšetkým pre starostlivosť o deti členov jednotných roľníckych družstiev, prípadne iných družstiev.

(4) V spoločných budovách s materskou školou sa jasle zriaďujú podľa osobitných predpisov.²⁾

(5) Územné jasle spravujú miestne a mestské národné výbory, závodné a družstevné jasle riadia ústavy národného zdravia.

4. oddiel

Spoločné ustanovenia o závodných zdravotníckych zariadeniach

§ 23

(1) V súlade so zvýšenou starostlivosťou celej spoločnosti o zdravie pracujúcich sa zriaďujú závodné zdravotnícke zariadenia (§ 39 ods. 1 a § 40 zákona). Veľkosť a členenie závodných zdravotníckych zariadení sa spravuje podľa druhu výroby, prevádzky závodu, počtu a zloženia pracujúcich. Prednostná starostlivosť o pracujúcich v závodoch sa zabezpečuje

určením nižšieho počtu pracujúcich rozhodujúceho pre zriadenie jednotlivých druhov závodných zdravotníckych zariadení, ako aj priaznivejšími normami osobného a vecného vybavenia týchto zariadení. Závodné zdravotnícke zariadenia sa zriaďujú prednostne pre pracujúcich, ktorí sú pri práci vo zvýšenej miere ohrození na zdraví, a pre pracujúcich, ktorí sú vystavení nebezpečenstvu ochorenia na chorobu z povolania.

(2) Závodné zdravotnícke zariadenia zriaďujú, majú v prevádzke a zrušujú národné výbory po dohode s príslušnými orgánmi Revolučného odborového hnutia a v spolupráci s vedením organizácií.

§ 24

(1) Všetky závodné zdravotnícke zariadenia v závode, s výnimkou závodných jaslí, tvoria jeden celok začlenený do príslušného ústavu národného zdravia. Ak to vyžaduje význam a veľkosť závodu, prípadne niekoľkých miestne súvisiacich závodov spravidla toho istého podniku, možno zdravotnícke zariadenia v takomto závode združiť po dohode so Slovenskou odborovou radou a so súhlasom ministerstva do závodného ústavu národného zdravia.

(2) Pre pracujúcich miestne súvisiacich závodov, pokiaľ sú v nich spoločne splnené podmienky pre zriadenie závodných zdravotníckych zariadení, sa môže v záujme účelného poskytovania a vyššej úrovne služieb zriadiť spoločné závodné zdravotnícke zariadenie.

(3) Závodné zdravotnícke zariadenie môžu v súlade s perspektívnou sieťou zdravotníckych zariadení poskytovať služby aj obyvateľstvu bývajúcemu v okolí závodu, najmä v sídliskách (otvorené závodné zdravotnícke zariadenie).

TRETIA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 25

(1) Zdravotnícke zariadenia a ďalšie zariadenia jednotnej zdravotníckej sústavy spravované podľa § 33 zákona okresnými a krajskými národnými výbormi sa začleňujú do okresných alebo krajských ústavov národného zdravia.

(2) Do krajského ústavu národného zdravia sa začleňujú tieto zdravotnícke zariadenia: krajská hygienická stanica, nemocnica s poliklinikou III. typu, lekáreň pri nej zriadená, laboratórium pre kontrolu liečiv, výrobná liečiv a výrobná infúzných roztokov v sídle krajského ústavu národného zdravia. Ďalej sa doňho začleňujú odborné liečebné ústavy, s výnimkou liečební pre dlhodobé chorých, prípadne ďalšie zdravotnícke zariadenia, ak poskytujú zdravotnícke služby obyvateľstvu viacerých okresov alebo ešte v širšom rozsahu a pokiaľ ich spravuje krajský národný výbor.

(3) Do okresných ústavov národného zdravia sa začleňujú ostatné zdravotnícke zariadenia v okrese, s výnimkou územných jaslí, ktoré spravujú miestne (mestské) národné výbory.

(4) Ústavy národného zdravia majú na zabezpečenie hospodársko-technických úloh zdravotníckych zariadení do nich začlenených hospodársko-technickú službu.

§ 26

(1) Ministerstvo vydáva po prerokovaní s krajskými národnými výbormi (Národným výborom hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy) koncepcie odborov hygieny, epidemiológie, mikrobiológie a liečebno-preventívnej starostlivosti; v týchto tiež bližšie určuje, v

ktorých kategóriách, typoch a stupňoch zdravotníckych zariadení a ich útvaroch sa vykonáva činnosť jednotlivých odborov.³⁾

(2) Národné výbory budujú a rozvíjajú zdravotnícke zariadenia v rámci schváleného národohospodárskeho plánu podľa perspektívnej siete zdravotníckych zariadení, ktorá určuje budúce rozmiestnenie, spádové územie a vnútorné členenie zdravotníckych zariadení. Túto sieť spracováva ministerstvo spoločne s krajskými národnými výbormi (Národným výborom hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy) a vydáva ju ako smernicu.

§ 27

(1) Krajské národné výbory (Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy) preskúmajú doterajšiu sieť zdravotníckych zariadení a zaradia ich najneskôr do 31. decembra 1975 do kategórií, typov a stupňov podľa tejto vyhlášky. Nemocnice s poliklinikou a lekárne sa môžu zaradiť do III. typu len po predchádzajúcom súhlase ministerstva; so súhlasom ministerstva sa zaraďujú aj okresné hygienické stanice do jednotlivých stupňov. Kým sa vykoná zaradenie podľa tejto vyhlášky, zostávajú zdravotnícke zariadenia v doterajších kategóriách a typoch.

(2) Lekárne, ktoré sú doteraz zložkami nemocníc s poliklinikou III. typu, sa vyčlenia z týchto nemocníc s poliklinikou a začlenia sa priamo do krajských ústavov národného zdravia najneskôr do 31. decembra 1975.

§ 28

(1) Sieť zdravotníckych zariadení vo veľkých mestách možno so súhlasom ministerstva usporiadať s odchýlkami, pokiaľ je to potrebné z hľadiska účelného zabezpečenia zdravotníckych služieb pre sústredené mestské obyvateľstvo.

(2) Ministerstvo môže v záujme lepšej dostupnosti, racionálneho poskytovania zdravotníckych služieb a účelného využívania novej techniky povoliť odchýlky v organizačnom začlenení, vnútornom členení a vo vonkajšom označení zdravotníckych zariadení.

§ 29

Orgány, ktoré riadia zdravotnícke zariadenia, sú povinné v súlade s ustanoveniami tejto vyhlášky upraviť ich vonkajšie označenie.

§ 30

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 43/1966 Zb. o sústave zdravotníckych zariadení.

§ 31

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1975.

Minister:

Prof. MUDr. Matejíček DrSc. v. r.

- 1) Smernice č. 28/1972 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR o zriaďovaní a činnosti referenčných laboratórií pre hygienickú službu.
- 2) Vládna vyhláška č. 72/1961 Zb. o zriaďovaní jaslí a materských škôl v spoločných budovách.
- 3) Koncepcie sa vydávajú ako metodické opatrenia ministerstva a uverejňujú sa vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva SSR.

